

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KANUNU

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; küresel ortalama sıcaklık artış limitinin sanayi öncesi döneme göre 2°C altında tutmak; ilave olarak ise bu artışın 1,5°C'nin altında sınırlandırılmasına katkı sağlamak, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda mevcut ve gelecek nesillerin iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden korunmasını temin etmek amacıyla sera gazı emisyonlarının kademeli olarak azaltılması ve iklim değişikliğine uyum için gerekli yasal ve kurumsal çerçeveyi oluşturmak; ilgili teknik ve finansal gereksinimleri belirlemek; çevresel, sosyal ve ekonomik faydaları gözeterek ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını, enerji verimliliğini, yenilenebilir enerji yatırımlarını teşvik ederek, bilimsel bilgi temeline dayalı olarak düşük karbonlu ekonomiye geçiş ve ülke çapındaki sera gazı azaltım hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve iklim değişikliğine dirençliliğin ve uyumun sağlanması için gerekli usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Kanun, iklim değişikliğinin ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin önlenmesi amacı doğrultusunda, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına ve iklim değişikliğine uyuma yönelik faaliyetler ile bu faaliyetleri gerçekleştiren tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini kapsar.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Açık artırma: Organize sera gazı emisyon tahsisat piyasasında gerçekleştirilen ve sera gazı emisyon tahsisatlarının açık artırma katılımcıları arasında dağılımını sağlamaya yönelik işlemlerin yapıldığı sistemi,
- b) AKAKDO: Arazi kullanımı, arazi kullanım değişikliği ve ormancılık sektörünü,
- c) Azaltım: Sera gazı emisyonlarını kaynağında azaltarak ya da sera gazı emisyonlarının veya bileşenlerinin emilimini güçlendirerek iklim değişikliğinin olumsuz etkileri ile mücadele etmeyi,
- ç) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nı,
- d) Birim karbon: Sera gazı emisyonunda belirli miktardaki azaltımı veya atmosferde mevcut sera gazlarının belirli miktarda uzaklaştırılması veya emisyonu sınırlayan bir sistem ya da düzenleme altında izin verilen belirli miktardaki sera gazı emisyonunu temsil eden birimi,
- e) Borsa İstanbul: Tahsisatlar dahil olmak üzere sermaye piyasası araçlarının ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin bünyesinde işlem görmesini sağlayan Borsa İstanbul Anonim Şirketi'ni,
- f) Danışma Kurulu: Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen konularda çalışma ve görüşlerini sunmak suretiyle, iklim değişikliği ile ilgili politikaların oluşturulması sürecinde Kurul'a danışmanlık sağlayan uzmanlar kurulunu,
- g) Düzenlemeye tabi faaliyetler: Doğrudan ya da dolaylı olarak sera gazı emisyonlarına neden olan ve emisyon ticaret sisteminin kapsamı içerisinde yer alan faaliyetlerin tümünü,

ğ) Ekosistem: Canlıların kendi aralarında ve cansız çevreleriyle ilişkilerini bir düzen içinde yürüttükleri coğrafi, biyolojik, fiziksel ve kimyasal sistemi,

h) Ekosistem hizmetleri: Üretkenlik veya biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi gibi destek hizmetleri, gıda gibi ürün sağlama hizmetleri, iklim düzenlemesi veya karbon tutumu gibi düzenleyici hizmetler ve turizm, güzel sanatlar gibi kültürel fayda sağlanması amacı taşıyan kültürel hizmetler başta olmak üzere birey veya toplum için parasal veya parasal olmayan değeri olan ekolojik süreç veya işlevlerin tümünü,

ı) Emisyon: Bir kaynaktan yayılan ve çevre için zararlı etkileri olan her türlü gaz, sıvı ve katı atığı,

i) Emisyon azaltım sertifikası: Bakanlıkça yetkilendirilmiş denetleyici kuruluş tarafından doğrulanmış sera gazı emisyon azaltım projelerine verilen ve karbondioksit eşdeğer ton cinsinden ifade edilen sertifikayı,

j) Emisyon Ticareti Sistemi (ETS): Sera gazı emisyonlarına bir limit (üst sınır) belirlenmesi prensibine dayalı olarak çalışan ve sera gazı emisyon tahsisatlarının alınıp satılması suretiyle doğrudan ya da dolaylı olarak sera gazı emisyonunu ve sera gazına sebep olan faaliyetleri maliyet etkin bir şekilde sınırlandıran/sınırlandırmayı teşvik eden piyasa temelli mekanizmayı,

k) Enerji verimliliği sertifikası (Beyaz sertifika): Enerji tedarikçilerinin (elektrik, doğalgaz vb.) enerji tasarrufu yükümlülükleri nedeniyle gerçekleştirdikleri enerji verimliliği projelerinden elde edilen ve denetleyici kuruluş tarafından doğrulanıp sertifikalandırılan enerji tasarrufunu,

l) EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nu,

m) EPIAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi'ni,

n) İklim değişikliği: Karşılaştırılabilir bir zaman döneminde gözlenen doğal iklim değişikliğine ek olarak, doğrudan veya dolaylı olarak küresel atmosferin bileşimini bozan insan faaliyetleri sonucunda iklimde oluşan değişiklik,

o) İklim Değişikliği Finansman mekanizması: Bu Kanun kapsamındaki azaltım ve uyum strateji, plan ve eylemlerinin uygulanmasında faaliyet gösterenlerin faydalanabileceği finansal destekleme mekanizmasını,

ö) İklim Değişikliği İlerleme Raporu: Danışma Kurulu tarafından hazırlanan, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin azaltımı ve iklim değişikliğine uyum yönünde kaydedilen gelişmelerin değerlendirildiği rapor,

p) İklim Değişikliği Risk Değerlendirme Raporu (İRDR): Bakanlık ve ilgili Bakanlıklar tarafından hazırlanan ve her 5 yılda bir güncellenen, iklim değişikliğinin gözlenen ve oluşması muhtemel olumsuz etkilerinin değerlendirildiği rapor,

r) İlgili Bakanlıklar: İklim değişikliği politikasının uygulanmasından yetkileri dahilinde sorumlu tutulmuş İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu üyesi bakanlıkları,

s) İşlem Kayıt Sistemi: Tahsisatların ihracı, elde bulundurulması, alım-satımı, iptali ve ilgili diğer işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlayan çevrimiçi veri tabanını,

ş) İşletme: Birbiriyle bağlantılı olması ve aynı işletmeci tarafından yürütülmesi şartıyla sera gazı emisyonuna neden olan faaliyetlerin ve varsa bu faaliyetlerin yürütüldüğü tesisi veya bu faaliyetlerle teknik bir bağlantısı olan tesislerin bütünü,

t) İşletmeci: Düzenlemeye tabi faaliyeti yürüten ve/veya bu faaliyetlerin yürütüldüğü tesisi işleten ve işletmeyi mülkiyet hakkı, kiralama veya diğer hukukî yollarla

kullanma hakkına sahip bulunan sorumlu gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarını,

u) İzleme, raporlama, doğrulama (İRD): İzleme, işletmelerin sera gazı emisyon izleme planı hazırlayarak sera gazı emisyonlarını bu plan ve Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde izlemesi; raporlama, düzenlemeye tabi faaliyetleri yürüten işletmecilerin izlenen sera gazı emisyonlarını Bakanlığa belirlenen şablonda raporlaması; doğrulama, sera gazı emisyon raporunun Bakanlığa gönderilmeden önce doğrulanması faaliyetlerini,

ü) Kapsamlı kredilendirme mekanizmaları: Sera gazı emisyonunu ve enerji kullanımını azaltan veya enerji yoğunluğunu önceden belirlenen hedef veya seviyenin altına düşüren sektör veya tesislere kredi olarak adlandırılan emisyon azaltım sertifikaları veren ve piyasaya süren politika aracını,

v) Karbon piyasası: Tahsisatların, uygun görülen diğer emisyon ticaretine ilişkin sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde alınıp satılabilmesini sağlamak ve oluşan fiyatları tespit ve ilan etmek üzere kendisi veya piyasa işleticisi tarafından işletilen ve/veya yönetilen, alım satım emirlerini sonuçlandıracak şekilde bir araya getiren veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştıran, bu Kanuna uygun olarak yetkilendirilen ve düzenli faaliyet gösteren sistemleri ve pazar yerlerini,

y) Karbon fiyatlandırma politikaları: emisyon salımını ücretlendirerek ve/veya daha az emisyon için bir teşvik sunarak sera gazı emisyonlarını sınırlamayı amaçlayan politikaları,

z) Karbon kaçağı: İklim politikalarıyla ortaya çıkan maliyetler nedeniyle, işletmelerin üretimlerini daha esnek emisyon kısıtlamaları olan başka ülkelere aktarması durumunu,

aa) Karbondioksit eşdeğeri: Sera gazlarının tutarlarının ya da küresel ısınma potansiyellerinin karbondioksit gazı cinsinden ifade edildiği metrik ölçüyü,

bb) Karbon vergisi: Yükümlü kuruluşlar tarafından neden olunan karbon emisyonuna uygulanan vergiyi,

cc) Katılımcı: Sisteme katılarak açık artırmada emisyon tahsisatları için teklif verme hakkı bulunan ve açık artırma kurallarına uymakla yükümlü işletmecileri ve finansal aracıları,

çç) Kişi: Gerçek kişiler ve tüzel kişileri,

dd) Koordinasyon Kurulu: İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu'nu,

ee) Küresel ısınma: Atmosferdeki sera gazlarının konsantrasyonundaki artışın kuvvetlendirdiği doğal sera etkisi (kuvvetlenmiş sera etkisi) ile ilişkili olarak dünyanın yüzey (kara, deniz ve okyanuslar) ve alt atmosfer (özellikle troposferin yeryüzüne yakın en alt bölümü) ortalama sıcaklıklarındaki artışı,

ff) Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK): Sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek, kaydileştirilen bu araçları ve bunlara bağlı hakları, elektronik ortamda, üyeler ve hak sahipleri itibarıyla kayden izlemek, merkezî saklamasını yapmak ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş bulunan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz Merkezî Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,

gg) Merkezî Saklama Kuruluşu: Sermaye piyasası araçlarının merkezî saklanması ve bunlara ilişkin hakların kullanımı hizmetlerini veren özel hukuk tüzel kişiliğini haiz anonim şirket olup, kaydileştirilen sermaye piyasası araçları bakımından Merkezî Kayıt Kuruluşu A.Ş.'yi,

ğğ) Merkezi Takas Kuruluşu: Borsalarda ve teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinde işlem gören sermaye piyasası araçlarının teslimi, bedellerinin ödenmesi ve bu işlemlere ilişkin teminat yükümlülüklerinin ifası ile ilgili işlemleri yürüten anonim ortaklık şeklindeki özel hukuk tüzel kişiliğine haiz kurumları,

hh) Mücbir sebep: Faaliyet ve işletme dışında meydana gelen, genel bir davranış normunu ya da yükümlülüğün yerine getirilmesine, kaçınılmaz ve mutlak şekilde engel olan, öngörülmesi ve karşı konulması mümkün olmayan olağanüstü olayı,

ıı) Piyasa temelli sera gazı emisyon azaltım mekanizmaları: Sera gazı emisyonlarının ve/veya olumsuz etkilerinin azaltılması için ekonomik teşvik yapılarını değiştirmek suretiyle yükümlülerin davranış kalıplarını değiştirmeyi hedefleyen piyasa mekanizmalarını,

ii) Planlama araçları: Çevre, enerji, ulaşım, kentsel kalkınma, altyapı gibi iklim değişikliğini doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan her ulusal politika alanında uluslararası ve bilimsel gelişmeler ışığında hazırlanmış ülkenin iklim değişikliği ile mücadele politikasını belirleyen plan, strateji ve sair belgeleri,

jj) Organize sera gazı emisyon tahsisat piyasaları: Sera gazı emisyon tahsisatlarının alış satışının gerçekleştirildiği ve piyasa işletim lisansına sahip merkezî bir aracı tüzel kişilik tarafından organize edilip işletilen tahsisat piyasalarını,

kk) Referans senaryo: Sera gazlarının emisyonuna, soğurulmasına ve tutulmasına neden olan mevcut değişkenler çerçevesinde belirlenmiş varsayım senaryoyu,

ll) Risk: Doğal veya insan kaynaklı olabilen ve bu Kanunun amacının gerçekleşmesini aksatacak ya da engelleyecek şekilde insan sağlığı ve yaşamı, su kaynakları, tarım, orman ekosistemi, biyolojik çeşitlilik, hava kalitesi gibi iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini gösterdiği, gösterebileceği ve iklim değişikliği politikalarının yürütüldüğü konularda zarar verme olasılığını,

mm) Sera gazı: Sera etkisini destekleyen, atmosferde bulunan, en çok ısı enerjisi tutma özelliğine sahip olan ve yerkürenin, insan ve diğer canlılar açısından yaşanabilir bir ortalama yüzey sıcaklığına sahip olmasını sağlayan bileşikler,

nn) Sera gazı emisyonu: Kızılötesi radyasyonu emen ve yeniden salan, hem tabii ve hem de beşeri kaynaklı olabilen ve bu Kanun kapsamında hedeflenen sera gazları ve gaz benzeri diğer atmosfer bileşenlerini,

oo) Sera gazı emisyonu izni: Düzenlemeye tabi faaliyetlerin yürütülebilmesi ve varsa tesisin işletilebilmesi için işletmeci tarafından alınması zorunlu izni,

öö) Sonuç odaklı finansman: Bir projenin veya programın önceden tanımlanmış sonuçlarına göre finansman sağlayan piyasa temelli mekanizmayı,

pp) SPK: Sermaye Piyasası Kurulu'nu,

rr) Sürdürülebilir kalkınma: Sosyo-ekonomik yapı ile çevre etkileşiminin bütüncül bir şekilde değerlendirilmesini, insan ve doğa arasında denge kurulmasını ve doğal kaynaklara zarar vermeksizin kaynakların bilinçli olarak tüketilmesini sağlamak suretiyle, bugünkü nesillerin ihtiyaçlarının gelecek nesillerin ihtiyacını tehlikeye atmadan ve kalkınmanın getirdiği fırsatlardan hakkaniyetli bir şekilde yararlanmasının teminini,

ss) Tahsisat: Bu Kanunun gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla geçerli olan ve bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre devredilebilen, farklılaştırılmamış nitelikte, kaydi olarak ihraç edilen ve belirli bir süre boyunca bir ton karbondioksit eşdeğerinde emisyon salımı hakkı veren sermaye piyasası aracını,

şş) Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'yi,

tt) Telafi yılı: Tahsisat teslim yükümlülüğünün yerine getirilmediği yılı takip eden yılı, uyumsuzluğun işletmeci tarafından iletilen doğrulanmış emisyon raporundan kaynaklandığı durumlarda ise, hatanın fark edildiği sistem yılını;

uu) Tesis: Düzenlemeye tabi faaliyetlerin gerçekleştiği veya bu faaliyetlerle teknik bir bağlantısı olan, emisyonlar ve kirlilik üzerinde etkiye sahip olabilecek doğrudan ilişkili diğer faaliyetlerden herhangi birinin veya daha fazlasının yürütüldüğü sabit teknik üniteyi,

üü) Uyum: Mevcut veya beklenen iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini önlemeye veya muhtemel zararları en aza indirmeye ya da ortaya çıkabilecek fırsatlardan yararlanmaya yönelik süreci,

vv) Ülke çapındaki sera gazı emisyonu azaltım hedefi: Ulusal politikalar ve uluslararası yükümlülükler çerçevesinde referans senaryoya göre belirlenecek ülke çapındaki emisyon azaltım hedefini,

yy) Yenilenebilir enerji sertifikası (Yeşil sertifika): Elektrik üreticilerinin belirli miktarda elektriği yenilenebilir enerji kaynaklarıyla elde ettiğini gösteren, bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre üretilen elektrikten bağımsız şekilde ticareti yapılabilen sertifikayı,

zz) Yerel Yönetimler: il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileri,

aaa) Yetkili merci: Bakanlık veya Bakanlık tarafından yetkilendirilen kurum ve kuruluşları,

bbb) Yıl: 1 Ocak'ta başlayıp 31 Aralık'ta sona eren bir takvim yılını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ulusal İklim Değişikliği Politikası

BİRİNCİ KISIM

Genel İlkeler

İlkeler

MADDE 4 – (1) İklim değişikliği ile mücadelede uluslararası eşitlik temelinde, ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler çerçevesinde hareket edilecek olup, ulusal iklim değişikliği politikasının belirlenmesinde aşağıdaki ilkeler dikkate alınır;

a) Eşitlik, çevresel adalet ve iklim adaleti: Çevre kirliliği ve iklim değişikliğinin sonuçlarından ilk ve en çok etkilenenlerin/ etkileneceklerin, iklim değişikliğinin yaşanmasında en az sorumluluğa sahip olanlar olduğunun farkındalığıyla, çevre kirliliği ve iklim değişikliğiyle mücadelede iklim değişikliğinin yarattığı risklerin, oluşturduğu fayda ve maliyetlerin dağıtımında; karar alma süreçlerine katılımında ve kaynaklara erişimde eşitsizliği ortadan kaldıran politika ve uygulamalara yer verilmesi esastır.

b) Çevresel sorumluluk: İdare, meslek odaları, birlikler ve sivil toplum kuruluşları dahil olmak üzere, çevreyi etkileyen veya etkileme potansiyeline sahip eylem ve faaliyetlerde bulunan herkes, çevresel değerlerin ve ekolojik dengenin bozulmasını ve yok olmasını önlemek, çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmalara katkı sağlamak veya bu çalışmaların yürütülmesine engel teşkil edecek eylemlerde bulunmamak ve verilen zararları tazmin etmekle yükümlüdür.

c) İhtiyatlılık ilkesi: İklim değişikliğine yol açan faaliyetlerin, çevre ve/veya insan sağlığı ve yaşamı açısından potansiyel olumsuz etki derecesinin belirlenmesi için gerekli olan yeterli bilimsel bilgi ve veri eksikliğine bağlı olarak ortaya çıkan bilimsel belirsizlik, faaliyetlerin olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi ya da bunlardan kaçınılması amacıyla alınabilecek önlemleri engelleyemeyecektir.

ç) Karbon kaçağı riskinin gözetilmesi: Dünya çapında geçerli sera gazı hedeflerinin yürürlüğe girmediği veya uygulanmadığı ve bu sebeple ulusal çapta farklılıkların söz konusu olduğu hallerde, ulusal çaptaki sera gazı azaltım emisyon hedefleri ve buna bağlı uygulamalarda karbon kaçağı riskinin gözetilmesi ve etki potansiyeli yüksek uygulamalarda sektörel ekonomik etki analizinin yürütülmesi esas alınır.

d) Katılım ilkesi: İklim politikalarının belirlenmesi ve uygulanmasında şeffaflık ve denetimi artırmaya yönelik olmak üzere, herkese iklim değişikliğiyle ilgili bilgiye erişim olanağı tanınır ve gerek karar alma, planlama, yürütme ve uygulama; gerekse izleme, kontrol ve denetleme sürecine mümkün olduğunca halkın katılımı teşvik edilir.

e) Maliyet etkinliği: İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum sürecinde uygulanacak politikaların ve tedbirlerin maliyet etkin olması esastır.

f) Mevcut en iyi tekniklerin kullanılması: Emisyon sınır değerlerinin ve emisyon izni şartlarının belirlenmesinde, emisyonların çevre ve iklim değişikliği açısından olumsuz etkilerinin bütün olarak önlenmesi, bunun mümkün olmadığı durumlarda en aza indirilmesi amacıyla tasarlanmış tekniklerin uygulanabilirliğini gösteren Avrupa Birliği mevcut en iyi teknikler Referans Belgeleri (BAT-BREF) gibi belgelerden yararlanır.

g) Ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler: Sera gazı emisyonlarının azaltılmasında, iklim değişikliği ile mücadelede ülkenin kalkınma öncelikleri ve özel koşulları göz önünde bulundurulur ve bu çerçevede önlemler alınır.

ğ) Ortak katılım: Başta idare, meslek odaları, birlikler ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere herkes, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini azaltılması, iklim değişikliğine uyum sağlaması için gönüllülük esası çerçevesinde birlikte hareket etmek, gerekli önlemleri almak, yapılacak çalışma ve programlara katılmak, alınan tedbirlere ve belirlenen esaslara uymakla yükümlüdür.

h) Önleme ilkesi: İklim üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabilecek faaliyetlerin olabilecek en erken aşamada engellenmesi zorunludur.

ı) Sivil toplum kuruluşları ile iş birliği: İklim değişikliğinin olumsuz etkilerini azaltmak ve iklim değişikliğine uyum sağlamak için devlet ile sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği sağlanır.

i) Sürdürülebilirlik: Gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakları ve bu kaynakların kalitesini tehlikeye atmadan, bugünün ve geleceğin tüm çevresel değerlerinin korunması ve geliştirilmesi için ekosistemlerin ve kaynakların kullanımında sürdürülebilirlik sağlanır.

j) Sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi hakkı ve yükümlülüğü: Mevcut ve gelecek kuşakların refahını güvence altına alan ekonomik ve sosyal hedefler ile sağlıklı bir iklim ve çevrede yaşamasını güvence altına alan çevresel hedefler arasında denge kurulması esastır. İklim değişikliğiyle mücadelede azaltım ve uyuma yönelik politika ve tedbirler, ülkenin özel koşullarına uygun şekilde belirlenir ve işleyiş için ekonomik kalkınmanın gerekliliğinden hareketle, ulusal kalkınma programlarıyla entegre edilerek uygulanır.

k) Şeffaflık ve bilgiye erişim: İdare, meslek odaları, birlikler ve sivil toplum kuruluşları, yetkileri dahilinde toplumsal farkındalığı sağlamak ve artırmak amacıyla iklim

değişikliğine ilişkin bilgiye erişimi kolaylaştırır, bilgiye erişim için etkin ve yeterli çözümler sunar.

l) Uzun Vadeli Politikalar Belirleme: Ülke çapında sera gazı emisyonu azaltım hedefinin gerçekleştirilmesi için mümkün olan en kararlı ve azimli adımlarla uzun vadeli iklim politikaları belirlenir ve uygulanır.

Planlama araçları

MADDE 5 – (1) Ulusal iklim değişikliği politikasının belirlenmesinde, tarafı olduğumuz uluslararası anlaşmaların yanı sıra belirtilenlerle sınırlı olmamakla birlikte, aşağıda sayılan planlama araçlarından faydalanılır:

- a) Ulusal Kalkınma Planları,
- b) Ulusal İklim Değişikliği Stratejisi (İDS),
- c) Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı (İDEP),
- ç) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Stratejik Planı
- d) İklim Değişikliği Risk Değerlendirme Raporu
- e) IRD Envanteri
- f) İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı
- g) Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı (KENTGES)
- ğ) Sera gazı emisyonlarının azaltılması üzerinde doğrudan veya dolaylı etkiye sahip enerji, binalar, sanayi, ulaştırma, tarım, ormancılık, atık gibi alanlardaki sektörel ilgili Bakanlık Politika, Strateji, Plan ve Programları
- h) Bölgesel iklim değişikliği eylem planları
- ı) Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları.

(2) Planlama araçları, yürürlükteki Ulusal Kalkınma Planı ile uyumlu olarak, her beş yılda bir güncellenir.

(3) Bakanlık, Türkiye'de geliştirilecek uzun vadeli stratejilere dayalı olarak yukarıda belirtilen planlama araçlarının kapsamını genişletme hakkına sahiptir.

Sera gazı emisyonlarının azaltımı

MADDE 6– (1) Azaltım politikaları, iklim değişikliği ile mücadelede sera gazı emisyonlarının kaynağında azaltılması, yakalanması, depolanması ve denkleştirilmesi ile bu yönde kapasitenin artırılması amacı taşıyan strateji, hedef ve eylemlerin belirlenmesini kapsar. Ulusal sera gazı emisyonu hedeflerinin belirlenmesi; sera gazı emisyonlarının ölçülmesi, izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması ile verimliliğinin sağlanması da dahil olmak üzere sera gazı emisyonlarının atmosfere salımının azaltılmasını veya sera gazı emisyonlarının denkleştirilmesini amaçlayan her türlü uygulama; bu faaliyetleri yürütmek için ihtiyaç duyulan mali kaynaklara, teknoloji ve tekniklere erişimin artırılması ile azaltıma dair araştırma ve geliştirme projeleri azaltım politikasına dahildir.

(2) Azaltım çerçevesinde, sayılanlarla sınırlı olmamak üzere, başta Enerji, Sanayi, Ulaştırma, Bina, AKAKDO, Tarım ve Atık Sektörleri olmak üzere ülke genelinde, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda ve sürdürülebilir çevreye katkı göz önünde bulundurularak, azaltım, yakalama ve denkleştirme uygulamalarının ve mevcut en iyi bilimsel bilgi ve tekniklerin kullanımının sağlanması; fosil yakıt kullanımının yenilenebilir enerji kaynakları ile kademeli olarak ikame edilmesi; yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması ve geliştirilmesi; enerji verimliliğinin, etkin atık yönetiminin ve etkin karbon yutakları yönetiminin sağlanması ile azaltıma dair eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenir.

(3) Bakanlık ve ilgili Bakanlıklar, bu Kanun kapsamında belirlenen sera gazı azaltım hedeflerinin yerine getirilmesini sağlamak üzere, izleme, raporlama ve doğrulama uygulamalarından elde edilen verileri dikkate alarak ve sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir çevre ilkesi doğrultusunda öneriler, planlar, programlar, eylemler ve yasal düzenleme araçları hazırlamakla görevlidir.

Bu çerçevede;

a) Bakanlık tarafından, her beş yılda bir, ilgili Bakanlıkların mevcut plan ve programları da dikkate alınarak iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına yönelik uzun dönemli stratejileri içeren İklim Değişikliği Uzun Dönemli Stratejisi hazırlanır. İlk İDES, en geç 2022 sonuna kadar hazırlanır ve Koordinasyon Kurulu onayına müteakip Bakanlık internet sayfasında yayınlanır.

b) İDES’de belirtilen stratejiler esas alınarak Bakanlık tarafından İklim Değişikliği Uzun Dönemli Eylem Planı hazırlanır. En son tarihli İDES’de tanımlanan stratejiler ele alınarak hazırlanan İklim Değişikliği Uzun Dönemli Eylem Planı,

- 1) Azaltım hedefleri,
 - 2) Bu hedeflere ulaşmak için öneriler ve politikaları,
 - 3) Bu öneri ve politikaların uygulamaya geçirileceği dönemleri,
 - 4) Eylemlerin azaltım potansiyeli
 - 5) Hedefin sektörel açıdan etkilerinin belirlenmesi,
 - 6) Uyumlaştırılması gereken mevcut politika ve mevzuatları,
 - 7) Mevcut sorumluluk alanlarının ötesinde yapılacaklar,
 - 8) Ar&Ge, finansman, teknoloji ve yatırım ihtiyaçları ve hızlarının belirlenmesi,
 - 9) İstihdam, büyüme ve rekabet dahil makro ekonomik etkilerin araştırılması,
- hususlarında bilgi içerir ve Koordinasyon Kurul onayına müteakip Bakanlık internet sayfasında yayımlanır.

c) Bakanlık tarafından her beş yılda İklim Değişikliği Uzun Dönemli Eylem Planı güncellenir.

ç) İlgili Bakanlıklar tarafından oluşturulacak politika dokümanlarında, ilgili Bakanlıkların görev ve yetkileri çerçevesinde ve sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda iklim değişikliği azaltım eylemlerine dair hususlar dahil edilir.

d) Yerel yönetimler tarafından görev ve yetkileri çerçevesinde her beş yılda bir iklim değişikliği eylem planı hazırlanır.

(4) Bakanlık, ilgili Bakanlıklar ve yerel yönetimler kabul edilen her planı kendi internet sayfasında yayımlar.

(5) İklim Değişikliği Uzun Dönemli Eylem Planında belirlenen hedef ve eylemlerin izlenmesine ilişkin kurulan sistem üzerinden, 6’şar aylık dönemlerde gelişmeler izlenir.

(6) Sera gazı emisyonlarının bir veya birkaçının azaltılmasını sağlayan ve doğrulayıcı kuruluş tarafından verilmiş karbondioksit eşdeğer ton cinsinden doğrulanmış emisyon azaltım sertifikası elde eden projeler, sera gazı emisyon azaltım projesi kapsamında değerlendirilir. Sera gazı emisyon azaltım projelerinin belirlenmesine ilişkin metodoloji ve doğrulayıcı kuruluşların yetkilendirilmesi ile azaltım sertifikalarını doğrulama işlemlerinin yöntem ve standartları gibi sair hususlar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelik ve/veya tebliğ ile belirlenir.

İklim değişikliğinin etkilerine uyum

MADDE 7 – (1) Uyum politikaları, iklim değişikliği kaynaklı mevcut veya muhtemel risk ve zararlar ile uyum kapasitelerinin tespiti; risklerin ve zararların giderilmesi veya en aza

indirilmesi ve uyum kapasitesinin artırılması; iklim değişikliğinin ortaya çıkardığı veya çıkaracağı fırsatların tespitini ve değerlendirilmesi amacı taşıyan strateji, hedef ve eylemlerin belirlenmesini, uygulanmasını ve izlenmesini kapsar. İklım değişikliği senaryolarının, risk haritalarının ve diğer tespit araçlarının oluşturulması ve yürütülmesi; iklim değişikliğinin başta topluma, ekosistemlere, biyolojik çeşitliliğe yönelik oluşturduğu mevcut veya muhtemel risk ve zararların en aza indirmesi ile zarar görenlerin iyileştirmesini amaçlayan her türlü uygulama; uyum faaliyetlerini yürütmek için ihtiyaç duyulan mali kaynaklara, teknolojilere ve tekniklere erişimin artırılması ile uyuma dair araştırma ve geliştirme projeleri uyum politikasına dahildir.

(2) Uyum çerçevesinde, sayılanlarla sınırlı olmamak üzere, etkin risk yönetiminin, doğal kaynakların yönetiminin, gıda güvenliğinin sağlanması; sağlık, ulaştırma, iletişim, afet ve acil müdahale altyapılarının iklim değişikliğine uyumlu hale getirilmesi; bölgesel ve kentsel gelişim ile arazi kullanımında sürdürülebilirliğin sağlanması; başta ekosistemler, biyolojik çeşitlilik, toplum, orman kaynakları ve toprak olmak üzere ülkenin iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden korunması; uyuma dair eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenir.

(3) Bakanlık, ilgili Bakanlıklar, bu Kanun kapsamında belirlenen uyum hedeflerinin yerine getirilmesini sağlamak üzere, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda öneriler, planlar, programlar, stratejiler eylemler ve yasal düzenleme araçları hazırlamakla görevlidir. Bu çerçevede;

a) Bakanlık tarafından, her beş yılda bir, ilgili Bakanlıkların mevcut risk değerlendirme raporları da dikkate alınarak iklim değişikliğinin ülkeye yönelik etkisi ile mevcut veya muhtemel risklere ilişkin değerlendirmeyi içeren bir İklım Değişikliği Risk Değerlendirme Raporu hazırlanır. İlk İRDR, en geç 2022 sonuna kadar hazırlanır ve Koordinasyon Kurulu onayına müteakip Bakanlık internet sayfasında yayınlanır.

b) İRDR'de belirtilen riskler ve hususlar esas alınarak Bakanlık tarafından İklım Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanır. En son tarihli İRDR'de tanımlanan riskler ele alınarak hazırlanan İklım Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı,

- 1) Uyum hedefleri,
- 2) Bu hedeflere ulaşmak için öneriler ve politikaları,
- 3) Bu öneri ve politikaların uygulamaya geçirileceği dönemleri,
- 4) Hedefin sektörel açıdan etkilerinin belirlenmesi,
- 5) Uyumlaştırılması gereken mevcut politika ve mevzuatları,
- 6) Mevcut sorumluluk alanlarının ötesinde yapılacaklar,
- 7) Ar&Ge, finansman, teknoloji ve yatırım ihtiyaçları ve hızlarının belirlenmesi,
- 8) İstihdam, büyüme ve rekabet dahil makro ekonomik etkilerin araştırılması,

hususlarında bilgi içerir ve Koordinasyon Kurulu onayına müteakip Bakanlık internet sayfasında yayımlanır.

c) İlgili Bakanlıklar tarafından, görev ve yetkileri çerçevesinde her beş yılda bir risk değerlendirme raporu hazırlanır.

) İlgili Bakanlıklar tarafından oluşturulacak politika dokümanlarında, ilgili Bakanlıkların görev ve yetkileri çerçevesinde ve sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda iklim değişikliğine uyuma dair hususlar dahil edilir.

d) Yerel yönetimler tarafından görev ve yetkileri çerçevesinde her beş yılda bir, etkilenebilirlik ve risk değerlendirmesi de içeren iklim değişikliğine uyum eylem planı hazırlanır.

(4) Bakanlık, ilgili Bakanlıklar ve yerel yönetimler kabul edilen her planını kendi internet sayfalarında yayımlar.

İKİNCİ KISIM

Ülke Çapındaki Sera Gazı Emisyonları Azaltım Hedefleri

Ülke çapındaki sera gazı emisyonu azaltım hedefi

MADDE 8 – (1) Ülke çapındaki sera gazı emisyonları azaltım hedefi, AKAKDO dahil olmak üzere, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Madde 2’de belirtilen nihai hedefe ulaşmaya yönelik Türkiye Cumhuriyeti tarafından Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryası’na iletilen ülke ile ilgili hedeftir.

Hedeflerin değiştirilmesi

MADDE 9 – (1) İklim değişikliği ile ilgili olarak bilimsel verilerdeki gelişmeler, uluslararası hukuk kuralları veya politikaları gibi değişen koşullara uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti tarafından Birleşmiş Milletlere iletilen ülke ile ilgili hedefler, Türkiye Cumhuriyeti tarafından güncellenebilir.

(2) Mücbir sebep halleri hariç olmak üzere, yapılan gözden geçirme ve güncellemeler, azaltım hedefinde bir gerilemeye neden olamaz.

(3) Sera gazı emisyonları azaltım hedeflerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelik, tebliğ ve/veya genelge ile düzenlenir.

Hedeflenen sera gazları

MADDE 10 – (1) Bu Kanun kapsamında;

- a) Karbon dioksit,
- b) Metan,
- c) Diazot oksit,
- ç) Hidroflorokarbonlar,
- d) Perflorokarbonlar,
- e) Sülfür hegzaflorid ve

f) Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelik, tebliğ ve/veya genelgede “hedeflenen sera gazı” olarak belirtilen gazlar, “hedeflenen sera gazları” kapsamında değerlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurumsal Yapı

BİRİNCİ KISIM

İklim Değişikliği Politikasının Belirlenmesinde Görev, Yetki ve Sorumlulukların Dağılımı

İklim değişikliği politikasının belirlenmesi

MADDE 11– (1) İklim Değişikliğine ilişkin politikaların belirlenmesi konusunda İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu, İklim Değişikliği Danışma Kurulu ve Alt Komiteler görevli ve yetkilidir.

İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu

MADDE 12 – (1) Koordinasyon Kurulu, bu Kanun hükümlerine uygun olarak iklim değişikliği ile ilgili plan, strateji, eylemleri koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek ve

karara bağlamakla görevli olup, bu alanda politika yapmakla görevli, Cumhurbaşkanlığına bağlı karar organıdır.

(2) Koordinasyon Kurulu, Çevre ve Şehircilik Bakanı Başkan olmak üzere aşağıda belirtilen onsekiz üyeden oluşur.

- a) Çevre ve Şehircilik Bakanı
- b) Dışişleri Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı Bakan Yardımcıları,
- c) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Başkanı,
- ç) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı,
- d) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı,
- e) Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Genel Sekreteri,
- f) Müstakil Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) Başkanı,
- g) İklim Değişikliği Danışma Kurulu Başkanı,
- ğ) Belediyeler Birliği Başkanı.

(3) Koordinasyon Kurulu, diğer yetkilerinin yanı sıra aşağıdaki görev ve yetkilere sahiptir:

- a) Uluslararası mevzuat ve iç mevzuattan kaynaklanan sorumluluklar çerçevesinde, iklim değişikliği ile mücadele amacıyla gerekli tedbirlerin alınması ve bu konuda ülkemizin şartları da dikkate alınarak uygun iç ve dış politikaların belirlenmesi,
- b) İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılmasına, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına, iklim değişikliğinin etkilerine uyuma yönelik stratejilerin ortaya konulması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması,
- c) İklim Değişikliği ile ilgili uluslararası müzakerelerde atılacak adımların belirlenmesi,
- ç) Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planının, Ulusal İklim Değişikliği Stratejisinin, İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planının ve İklim Değişikliği Risk Değerlendirme Raporunun onaylanması,
- d) Görev alanı ile ilgili konularda karar almak ve yayımlamak,
- e) Alınan kararların uygulanmasını takip etmek ve bu kararların etkilerini değerlendirmek,

(4) Koordinasyon Kurulunun Sekreteryaya hizmetleri ve iklim değişikliğiyle ilgili tüm Koordinasyon Kurulu kararlarının koordinasyonu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(5) Alınan Koordinasyon Kurulu kararları, Cumhurbaşkanının onayıyla yürürlüğe girer ve konusu ile ilgili kuruluş kanunlarında haiz olduğu görev alanına göre Cumhurbaşkanı, Bakanlık ve ilgili Bakanlıklar tarafından yürütülür.

(6) Koordinasyon Kurulu toplantılarına katılma hakkı bulunanlar bu toplantılara elektronik ortamda katılabilir. Toplantıya elektronik ortamda katılma, öneride bulunma, görüş açıklama ve oy verme fiziki ortamda katılma ve oy vermenin bütün hukuki sonuçlarını doğurur.

(7) Koordinasyon Kurulu kararları bağlayıcıdır.

(8) Koordinasyon Kurulu'nun yetki ve görevleri, üyelerinin atanması, teşkilat yapısı ile çalışmalarına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan mevzuat ile belirlenir.

İklim Değişikliği Danışma Kurulu

MADDE 13 – (1) İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu'na danışmanlık etmek, iklim politikasının oluşturulması, azaltım ve uyumun planlanmasına yönelik süreçlerde görüş ve öneride bulunmak üzere bir danışma kurulu oluşturulur.

(2) İklim Değişikliği Danışma Kurulu, Koordinasyon Kurulu'nun daimi danışma organıdır. Danışma Kurulu,

- a) Türkiye Bankalar Birliği temsilcisi,
- b) Uyum alt komitesi başkanı,
- c) Azaltım alt komitesi başkanı,
- ç) Üniversitelerde görevli en az doktora derecesine sahip 5 akademisyen,
- d) İklim değişikliği alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından en fazla üyesi olan iki derneğin birer temsilcileri,

olmak üzere toplam on üyesi bulunur. Akademisyen üyelerin en az doktor unvanına sahip olması şarttır.

(3) Danışma Kurulu üyesi akademisyenler,

- a) Rekabet Piyasaları,
- b) Ulusal ve uluslararası iklim değişikliği politikaları ve özellikle bu politikaların sosyal etkileri,

- c) Fiziki coğrafya, iklim bilimi ve çevre biliminin ilgili diğer dalları,
- ç) Ekonomik analiz ve tahminler,
- d) Emisyon ticareti,
- e) Enerji üretimi ve tedariki,
- f) Finansal yatırım,
- g) Çevre ve İklim Değişikliği politika ve mevzuatı,
- ğ) Finans ve bankacılık,
- h) Endüstri, sanayi, üretim teknolojileri, sanayi sektöründe üretim teknolojileri,
- ı) Teknoloji geliştirme ve yaygınlaştırma

ve benzeri alanlar başta olmak üzere iklim değişikliği üzerine en az 10 yıllık bilgi, deneyim ve uzmanlığa sahip kişiler arasından Koordinasyon Kurulu tarafından seçilerek atanır.

(3) Koordinasyon Kurulu, atamayla birlikte Danışma Kurulu'nun başkanını ve ikinci başkanını görevlendirir. Danışma Kurulu'nun Başkanı, Koordinasyon Kurulu'nun daimi üyesidir.

(4) Bu Kanunun diğer maddeleri ile belirlenen görevlerinin yanı sıra, Danışma Kurulu aşağıdaki görevleri de yerine getirir;

a) Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen veya sorumluluk alanına giren konularda çalışma, görüş ve tavsiyelerini Koordinasyon Kurulu'na sunmak,

b) İklim değişikliğinin olumsuz etkileriyle mücadeleye yönelik çalışmaların, politikaların, eylemlerin ve hedeflerin belirlenmesi konusunda görüş ve tavsiye sunmak,

c) İklim Risk Değerlendirme Raporu ve İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planının içeriğinin hazırlanmasıyla ilgili olarak Koordinasyon Kurulu'na görüş bildirmek, tavsiyede bulunmak,

ç) Birleşmiş Milletlere iletilen ülke ile ilgili hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik önlemler ve bu azaltım hedeflerin güncellenmesi çalışmalarında Koordinasyon Kurulu'na öneri ve tavsiyelerde bulunmak,

d) Bu Kanun tarafından öngörülen politikalar, eylemler ve hedeflerin takibi ve Ulusal İklim Strateji, Eylem ve Programların değerlendirilmesi konularında Koordinasyon Kurulu'na önerilerde bulunmak,

e) Her yıl, İklim Risk Değerlendirme Raporu, İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planında belirtilen hedeflerin, önerilerin ve politikaların uygulanmasında kaydedilen ilerlemenin değerlendirildiği İklim Değişikliği İlerleme Raporu hazırlamak ve Koordinasyon Kuruluna sunmak,

f) Birleşmiş Milletlere iletilen ülke ile ilgili hedefleri referans kabul ederek, Bakanlık tarafından sektörlere ve/veya faaliyete göre belirlenmiş sera gazı emisyonları için kademeli azaltım hedeflerine ulaşmaya yönelik politika tedbirlerinin belirlenmesi konusunda Kurul'a tavsiyede bulunmak,

g) Her yılın Şubat ayı içinde, Başkan aracılığıyla yıllık faaliyet raporunu detaylandırmak, duyurmak ve Koordinasyon Kurulu'na sunmak, ve

ğ) İlgili mevzuatlar tarafından belirlenen veya Koordinasyon Kurulu tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(5) Danışma Kurulu'nun yapısı, yetki ve görevleri ile Danışma Kurulu başkan ve başkan yardımcılarının nitelikleri, teşkilat yapısı, üyelerin atanması, çalışma usul ve esasları, kararların ne şekilde düzenleneceği, bütçeye ilişkin esaslar ile katılım ücreti gibi sair hususlar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelik, tebliğ ve/veya genelge ile belirlenir.

(6) Danışma Kurulu'nun sekretarya işlemleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(7) Koordinasyon Kurulu, gerekli gördüğünde Danışma Kurulu Başkanı haricindeki diğer Danışma Kurulu üyelerini, Kurul toplantılarına gözlemci sıfatı ile davet edebilir ancak bu üyelerin görüşleri tavsiye niteliğindedir.

Alt komiteler

MADDE 14 – (1) İklim politikasının oluşturulması, azaltım ve uyumun planlanmasına yönelik süreçlere ve Danışma Kurulu'nun çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla, görüş ve öneride bulunmak üzere, İklim Değişikliği Azaltım Alt Komitesi ve İklim Değişikliğine Uyum Alt Komitesi oluşturulur.

(2) İklim Değişikliği Azaltım Alt Komitesi ve İklim Değişikliği Uyum Alt Komitesi biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olanlar adaylar arasından Bakanlık tarafından seçilen on bir üyeden oluşur.

(3) Üyeler,

a) Rekabet Piyasaları,

b) Ulusal ve uluslararası iklim değişikliği politikaları ve özellikle bu politikaların sosyal etkileri,

c) İklim bilimi ve çevre biliminin diğer dalları,

ç) Ekonomik analiz ve tahminler,

d) Emisyon ticareti,

e) Enerji üretimi ve tedariki,

f) Finansal yatırım,

g) Çevre ve İklim Değişikliği politika ve mevzuatı

ğ) Finans ve bankacılık,

h) Endüstri, sanayi, üretim teknolojileri, sanayi sektöründe üretim teknolojileri,

ı) Teknoloji geliştirme ve yaygınlaştırma,

ve benzeri alanlar başta olmak üzere iklim değişikliği alanında en az 10 yıllık bilgi, deneyim ve uzmanlığa sahip, kamu kurum ve kuruluşlarında, akademide, sivil toplum kuruluşlarında ve/veya özel sektörde görev almış adaylar arasından Bakanlık tarafından seçilir.

(4) İklim Değişikliği Azaltım Alt Komitesi ve İklim Değişikliğine Uyum Alt Komitesi'nin Başkanları, Danışma Kurulu'nun daimi üyesidir.

(5) Alt Komitelerin üyelerine bu görevlerinden dolayı herhangi bir ücret ödenmez ancak seyahat, konaklama benzeri giderler [*] den karşılanır.

(6) Alt Komitelerin yetki ve görevleri, üyelerinin atanması, teşkilat yapısı ile çalışmalarına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

İKİNCİ KISIM

İklim Değişikliği Politikalarının Uygulanmasında Görev, Yetki ve Sorumlulukların Dağılımı

Bakanlık, ilgili Bakanlıklar ve yerel yönetimler

MADDE 15 – (1) İklim Değişikliği Politikalarının uygulanması konusunda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, ilgili Bakanlıklar ve yerel yönetimler görevli ve yetkilidir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın görev ve yetkileri

MADDE 16 – (1) Bakanlık, iklim değişikliği ile tüm konular için ulusal koordinasyon görevini yürütmekte olup, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum sağlanması ile ilgili yetkilerini, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde belirtilen yetki dağılımına, bu Kanuna ve yürürlükteki diğer Kanunlara göre kullanır.

(2) Bakanlığın iklim değişikliğiyle ilgili görev ve yetkileri şunlardır;

a) İklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

b) İklim değişikliği ve bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınması için plan ve politikaların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, kendi görev ve yetkisi çerçevesinde iklim değişikliği plan, program ve stratejilerini hazırlamak,

c) Küresel iklim değişikliği ile ilgili tedbirlerin alınmasına yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak amacıyla diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlamak ve uygulamak,

ç) Bu Kanuna, taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalara ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum ile ilgili İklim Değişikliği Planlama Araçlarını hazırlamak, önermek, geliştirmek, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek,

d) İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyumda metodolojileri ve kriterleri belirlemek, bu yönde IRD Envanterini oluşturmak; bu envanterin güncellenmesi ve yayınlanması için gerekli yasal düzenlemeleri yapmak,

e) İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum uygulamalarına ekosistemlerin, ekosistem hizmetleri ile su kaynaklarının korunması, ıslahı, yönetimi ve sürdürülebilir kullanımını görev ve yetkileri çerçevesinde dahil etmek,

f) Bölgesel ve kentsel gelişim, binalarda enerji verimliliği politikalarına, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyumu gözeterek dahil etmek,

g) İklim değişikliğinin etkilerini azaltmak ve iklim değişikliğine uyum için bilimsel ve teknolojik araştırmaların, teknolojilerin, ekipmanların ve uygulamaların geliştirilmesini, transferini ve yayılmasını teşvik etmek,

ğ) İklim değişikliği eğitimi ve farkındalığının yayılmasını tüm eğitim düzeylerinde teşvik etmek, toplumu iklim değişikliğinin etkileri konusunda duyarlı hale getirmek için eğitim ve bilgilendirme kampanyaları düzenleyerek toplumun iklim değişikliğiyle mücadelede katılımını sağlamak,

h) Bu Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca, şeffaflığı ve kamu bilincini artırmak amacıyla Bakanlıkça belirlenecek bilgi sistemini oluşturmak, güncellemek ve buna halkın erişimini sağlamak,

i) Ulusal ölçekteki etkilenebilirlik ve risk haritalarını oluşturmak, güncellemek, yayınlamak,

i) İklim Değişikliği Finansman Mekanizması oluşturmak ve düzenlemek,

j) İklim değişikliği eylemleriyle bağlantılı ekonomik, mali, finansal ve piyasa temelli araçların oluşturulması ve uygulanmasını tasarlamak ve teşvik etmek,

k) İklim Değişikliği Risk Değerlendirme raporunu hazırlamak,

l) İklim değişikliği plan, program, strateji ve benzeri dokümanların uygulanmasında yerel yönetimlerle iş birliği yapmak,

m) Kendi yetkilerine uygun olarak iklim değişikliğinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum konusunda eş zamanlı eylemler geliştirmek için ilgili Bakanlıklar ve yerel yönetimlerle ulusal koordinasyonu oluşturmak,

n) Bu Kanun kapsamında öngörülen konularda yönetmelikleri yayınlamak ve yetkisi dahilinde Kanunun ve ilgili diğer düzenlemelere uyumu gözetmek, teşvik etmek ve ihlallere yaptırım uygulamak ve

o) Bu Kanun ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uyarınca Bakanlığa tanınmış diğer yetkileri kullanmaktır.

İlgili Bakanlıklar

MADDE 17 – (1) İlgili Bakanlıklar, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum sağlanması ile ilgili yetkilerini, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde belirtilen yetki dağılımına, bu Kanuna ve yürürlükteki diğer Kanunlara göre kullanır.

(2) İlgili Bakanlıkların iklim değişikliğiyle ilgili görev ve yetkileri şunlardır;

Ulusal iklim değişikliği politikalarına uygun olarak kendi görev ve yetki alanlarına yönelik;

a) İklim değişikliği politikalarını yürütmek, yönetmek ve uygulamak, plan, strateji dokümanlarında iklim değişikliği ile ilgili konuları düzenlemek,

b) İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyuma yönelik eylemleri geliştirmek, düzenlemek, yönetmek ve uygulamak,

c) İklim değişikliğiyle mücadele ve iklim değişikliğine uyum eylemleri için hedefler ile etkinlik ve performans göstergeleri oluşturmak,

ç) İklim değişikliğiyle mücadelede ve iklim değişikliğine uyumda kurumsal ve sektörel kapasitenin güçlendirilmesine yönelik araçlar oluşturmak,

d) İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin desteklenmesi için teşvikler ve fonlar oluşturmak ve yönetmek,

e) İklim değişikliğiyle mücadele ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin hayata geçirilmesi için yerel yönetimler ile kamu sektörü ve özel sektörle iş birliği yapmak; programlar ve projeler geliştirmek,

f) Toplumun iklim değişikliğinin etkileri konusunda bilinçli ve duyarlı hale getirmek için eğitici ve bilgilendirici kampanyalar yürüterek toplumun iklim değişikliğiyle mücadeleye katılımını sağlamak,

g) IRD Envanteri'ne dahil edilmesi için kendi yetki alanlarındaki emisyon kaynaklarının bilgilerini detaylandırmak,

ğ) Kendi görev alanında İklim Değişikliği Risk Değerlendirme raporunu hazırlamak,

h) Yetkileri dahilinde, bu Kanuna ve ilgili diğer düzenlemelere uyumu gözetmek, teşvik etmek, ihlallere yaptırım uygulamak, ve

ı) Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerince belirlenmiş diğer yetkiler.

(3) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, fosil yakıtlardan temiz enerji teknolojilerine dönüşümü teşvik etmek için, kullanılacak yakıtı dikkate alarak, düşük karbon emisyonlu teknolojilerin kullanımını teşvik edecek politikalar ve teşvikler belirler.

(4) İçişleri Bakanlığı, belirleyeceği afet ve acil duruma ilişkin politika ve planlama araçlarına iklim değişikliğini mümkün olduğunca dahil eder.

(5) Sağlık Bakanlığı, belirleyeceği epidemiyoloji ve halk sağlığına ilişkin politika ve planlama araçlarına iklim değişikliğini mümkün olduğunca dahil eder.

(6) Milli Eğitim Bakanlığı, iklim politikalarının görünürlüğünün sağlanması, iklim değişikliği farkındalığı yaratılması ve toplumun bilgilendirilmesine ilişkin hususları politika ve planlama araçlarına mümkün olduğunca dahil eder.

(7) Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkisi dahilindeki konulara ilişkin belirleyeceği politika ve planlama araçlarına, ekonomik kalkınmayı da gözeterek iklim değişikliğini mümkün olduğunca dahil eder.

Yerel yönetimler

MADDE 18 – (1) Yerel yönetimler, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyum sağlanması ile ilgili yetkilerini, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu, 10/6/2949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ile 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nda belirtilen görev ve yetkiler kapsamında, bu Kanuna ve yürürlükteki diğer Kanunlara göre kullanır.

(2) Yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle ilgili görev ve yetkileri şunlardır;

a) Ulusal iklim değişikliği politikalarına uygun olarak kendi görev ve yetki alanları çerçevesinde, iklim değişikliği politikalarını yürütmek, yönetmek ve uygulamak, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyuma yönelik eylemleri geliştirmek, düzenlemek, yönetmek ve uygulamak,

b) Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarını hazırlamak,

c) İklim Değişikliği Planlama Araçlarının uygulanması konusunda merkezi yönetimlere destek olmak,

ç) İklim Değişikliği Planlama Araçlarıyla uyumlu olarak,

1) İçme suyu ve sanitasyon hizmetleri

2) Yerel ekolojik planlama ve kentsel gelişim

3) Kendi yetkileri dahilinde doğal kaynak ve çevre koruma

4) Kentsel katı atık yönetimi

5) Kendi yetkileri dahilindeki yolcular için verimli ve sürdürülebilir toplu taşıma

6) Kendi yetkileri dahilinde bölgesel ısıtma

ve benzeri konularına ilişkin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak iklim değişikliği ile mücadele için yerel politika ve eylemler geliştirmek ve uygulamak,

d) İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyumda bilimsel ve teknolojik araştırma ve teknolojilerin, ekipmanların ve uygulamaların geliştirilmesini, transferini ve yayılmasını teşvik etmek,

e) Toplumun iklim değişikliğinin etkileri konusunda bilinçli ve duyarlı hale getirmek için Bakanlıklarla koordineli olarak eğitici ve bilgilendirici kampanyalar yürüterek toplumun iklim değişikliğiyle mücadelede katılımını sağlamak,

- f) İklim değişikliğiyle mücadelede ve iklim değişikliğine uyumda kurumsal ve sektörel kapasitenin güçlendirilmesini desteklemek, bu amaçla projeler geliştirmek,
- g) İklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve iklim değişikliğine uyumda yerel teşvikler tasarlamak ve bunların uygulanmasına katılmak,
- ğ) IRD Envanterine dahil edilmesi için kendi yetki alanlarındaki emisyon kaynaklarının tespit etmek ve bunları Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları ve E-YİDEP sistemi aracılığıyla Bakanlık ile paylaşmak,
- h) Bu Kanun, ilgili diğer mevzuat, Büyükşehir Belediye Kanunu, Belediye Kanunu, İl İdaresi Kanunu ve İl Özel İdaresi Kanunu'nda belirtilen görev ve yetkiler hükümlerince belirlenmiş diğer yetkiler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Piyasa Temelli Sera Gazı Emisyon Azaltım Mekanizmaları

BİRİNCİ KISIM

Piyasa Temelli Mekanizmaların Kurulması

Piyasa temelli mekanizmaların kurulması

MADDE 19 – (1) Bakanlık, ülke çapındaki sera gazı emisyonlarının azaltılması amacıyla piyasa temelli mekanizmalar kurabilir.

Emisyon ticareti sisteminin kurulması

MADDE 20 – (1) Türkiye Cumhuriyeti tarafından Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryası'na iletilen ülke ile ilgili hedefler göz önünde bulundurularak, ülke çapındaki sera gazı emisyonlarının; maliyet etkin bir şekilde ve ölçülebilir, raporlanabilir ve doğrulanabilir bir biçimde azaltılması amacıyla Bakanlık tarafından üst sınır emisyon prensibine dayalı, sera gazı emisyon tahsisatlarının alınıp satılması suretiyle doğrudan veya dolaylı olarak sera gazı emisyonunu ve sera gazına sebep olan faaliyetleri sınırlandıran, sınırlandırmayı teşvik eden bir emisyon ticaret sistemi (ETS) kurulur. Tahsisatların ücretsiz olarak dağıtılması, açık artırma, maliyet kontrol mekanizması, kayıt sistemi gibi Emisyon Ticaret Sisteminin kurulması ve işletilmesine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ve tebliğ ile düzenlenir.

Diğer piyasa temelli mekanizmalar

MADDE 21 – (1) İklim değişikliği ve emisyon ticaret sistemi ile bağlantısı ölçüsünde enerji verimliliği sertifikası (beyaz sertifika) ticareti, yenilenebilir enerji sertifikası (yeşil sertifika) ticareti, sonuç odaklı finansman ve kapsamlı kredilendirme mekanizmaları gibi diğer piyasa temelli sera gazı azaltım araçlarının kurulmasına ilişkin hususlar, ilgili Bakanlıkların görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ve/veya tebliğ ile düzenlenir.

(2) Bakanlık, ayrıca, ETS kapsamı içinde yer alan ve yer almayan sektörler için mükerrer ödemeye sebep vermeyecek şekilde karbon vergisi uygulanması gibi diğer karbon fiyatlandırma politikaları düzenleyebilir.

Teşvikler

MADDE 22 – (1) Bu Kanunun amacının gerçekleştirilmesine, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına ve iklim değişikliğine uyum sağlanmasına yönelik faaliyetleri teşvik etmeye yönelik olarak; karbon emiliminin artırılması; koruma altındaki ekolojik bölgelerin iyileştirilmesi; enerji verimliliği projelerinin yaygınlaştırılması; fosil yakıt yerine alternatif enerji kaynaklarının kullanılması; hem özel hem de kamu sektörlerinde enerji, ulaşım ve atık konularında sürdürülebilir üretim ve tüketim modellerine geçişin sağlanması; özellikle enerji yoğun sektörlerde sera gazı emisyonunu azaltmaya yönelik teknolojilerin geliştirilmesi ve inovasyonu için istikrarlı ve etkili finansal mekanizmalar sunulur.

(2) Bu hususa ilişkin usul ve esaslar, ilgili Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ve tebliğ ile düzenlenir.

İKİNCİ KISIM

Emisyon Ticaret Sistemi

Emisyon Ticareti Sisteminin kapsamı

MADDE 23 – (1) Bu Kanunda belirtilen sera gazlarına ve düzenlemeye tabi faaliyetlere uygulanır. Düzenlemeye tabi faaliyetlerin kapsamı Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Sera Gazı Emisyon İzni

MADDE 24 – (1) Düzenlemeye tabi faaliyetlerin yürütülebilmesi ve varsa tesisin işletilebilmesi için işletmeci tarafından her bir tesis, faaliyetlerin tesis dışında gerçekleşmesi halinde ise faaliyet için Sera Gazı Emisyon İzni alınması zorunludur.

(2) Sera Gazı Emisyon İzni alınmasına dair usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

İşlem Kayıt Sisteminin kurulması

Madde 25 – (1) Tahsisatların ihracı, elde bulundurulması, alım-satımı ve iptali işlemlerinin doğru şekilde muhasebeleştirilmesi ve emisyon ticareti sisteminin bütünlüğünü sağlamak üzere, piyasa mekanizması dahilinde çalışan ve birim karbonların oluşturulması, ihracı, alınıp satılması, kaydedilmesi, takibi, tedavülden kaldırılması gibi görevleri yerine getirecek olan işlem kayıt sistemi oluşturulur. İşlem Kayıt Sistemine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelik ve tebliğ ile düzenlenir.

Emisyon Ticaret Sisteminde yetkilerin dağılımı

MADDE 26 – (1) Bu Kanunda ve diğer mevzuatlarda yer alan yetki ve sorumluluğa ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, Bakanlık, ETS ile ilgili olarak aşağıdaki görevleri yerine getirir;

- a) Emisyon ticaret sistemini kurmak, geliştirmek, düzenlemek ve gerekli yetkilendirmeleri yapmak,
- b) IRD Envanterinin oluşturulması, güncellenmesi ve yayınlanması için metodoloji ve koşulları belirleyerek ilgili yasal düzenlemeleri yapmak,
- c) Sera gazı emisyon izni vermek, tahsisatları ve sera gazı emisyon izin süreçlerini yönetmek,

ç) Sera gazı emisyon değerlerinin belirlenmesine ilişkin metodolojileri geliştirmek ve bunları paylaşmak,

d) Yetkisi dahilinde, bu Kanuna ve Kanunda belirtilen diğer hükümlere uyulup uyulmadığını denetlemek, mevzuata uyulmasını teşvik etmek ve yapılan ihlalleri cezalandırmak;

e) Kanun kapsamında belirtilen konularla ilgili yönetmelik ve/veya tebliğler çıkarmak ve bunlara uyulup uyulmadığını denetlemek;

f) Sera Gazı Emisyonlarının izleme, raporlama ve doğrulama sürecini yönetmek;

g) Sera gazı emisyon azaltım projelerini onaylamak ve kayıt altına almak,

(2) Bakanlık, ETS ile ilgili olarak, diğer mevzuatlarda yer alan yetki ve sorumluluğa ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, aşağıdaki görevleri de yerine getirir;

a) İşlem Kayıt Sistemini kurmak, düzenlemek, uygulamak, yönetmek, güncellemek, gerekli yetkilendirmeleri yapmak. Bakanlık, kayıt sisteminin günlük işleyişinden sorumlu olup, bu işleyiş kullanıcıların ve hesapların yönetilmesini, karbon birimlerinin/tahsisatların piyasa mekanizmasının tabi olduğu düzenlemelere göre ihracını ve iptalini içerir. Ayrıca, alım-satım işlemlerinin izlenmesi ve gerekli hallerde sorunların ve usulsüzlüklerin raporlanması, bunlarla ilgili tedbirlerinin alınması görevleri de Bakanlık tarafından yerine getirilir.

b) Bakanlık, işlem kayıt sisteminin işleyişin yürütülmesi için, gelişmiş bilişim teknolojisi alt yapısına ve yeterli idari personele ve bu alanda tecrübeye sahip kamu kurum ve kuruluşuna yetki verebilir. İşleyiş süreci, kullanıcılarla olan ilişkilerin izlenmesi ve kayıt sistemine ilişkin işlemlerin yönetilmesi de dahil olmak üzere İşlem Kayıt Sistemi'nin işleyişine dair diğer tüm idari görevleri içerir.

(3) Borsa İstanbul A.Ş. diğer mevzuatlarda yer alan yetki ve sorumluluğa ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, ETS ile ilgili olarak, aşağıdakilerle görevlidir:

a) Karbon piyasasını kurmak, organize etmek ve işletmek ve

b) Açık artırmaların düzenlemek.

(4) Sermaye Piyasası Kurulu, diğer mevzuatlarda yer alan yetki ve sorumluluğa ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, ETS ile ilgili olarak aşağıdaki görevleri yerine getirir;

a) Piyasa denetimine yönelik iş ve işlemleri yapmak/düzenlemek.

(5) Takasbank, diğer mevzuatlarda yer alan yetki ve sorumluluğa ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, ETS ile ilgili olarak aşağıdaki görevleri yerine getirir;

a) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında merkezi takas kuruluşu ve merkezi saklama kuruluşu faaliyetlerini yürütmek,

b) Risk ve teminat yönetimini gerçekleştirmek

(6) Tahsisatların, ikincil piyasalarda ve ikili anlaşmalar piyasasında el değişmesine ilişkin hususlar Bakanlık tarafından çıkarılacak Yönetmelik ile düzenlenir.

Uygulama dönemi

MADDE 27 – (1) ETS, pilot dönem ve ikinci dönem olmak üzere iki aşamada uygulanır:

a) Pilot Dönem olarak adlandırılan birinci aşama, ETS'nin kurulduğu tarihten itibaren başlayan üç yıllık uygulama dönemini kapsar.

b) İkinci Dönem olarak adlandırılan ikinci aşama, Pilot Dönemin tamamlanmasını müteakiben, başlar.

(2) Bakanlık, Pilot Dönemin süresini veya Pilot dönemin başlayıp sona ereceği tarihleri çıkaracağı tebliğ ile belirler. Danışma Kurulunun tavsiyesi doğrultusunda ve yükümlü

işletmecilerin sisteme uyumunu artırmak amacıyla, Pilot Dönemin sona ermesinden en az üç ay önce ilan etmek şartıyla Pilot dönemin sona erme tarihlerini Bakanlık, değiştirebilir.

(3) Uygulama dönemlerine ilişkin teknik usul ve esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ve tebliğ ile düzenlenir.

Tahsisatların yasal niteliği

MADDE 28 – (1) Tahsisatlar, farklılaştırılmamış nitelikte, kaydi olarak ihraç edilen, İşlem Kayıt Sisteminde tahsisat sahibinin hesabına yazılmak suretiyle tespit edilen, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun üçüncü maddesinde belirtilen anlamda finansal araçlardır. Emisyon tahsisatlarıyla ilgili teminat sözleşmelerine, Sermaye Piyasası Kanunu'nun kırk yedinci maddesi uygulanır.

(2) Tahsisatlar, ciro edilebilir, hesaplar arası aktarım yoluyla temlik edilebilir ve sahiplerine aynı nitelikte haklar tanır. Tahsisatlar, Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ uyarınca kısıtlamalara tabi olarak hesaba teslim edilmek suretiyle temlik edilebilir.

(3) Emisyon tahsisatları ve ilgili türev araçlar, yayınlanacak Tebliğ'de belirtilen kısıtlamalara tabi olarak herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından satın alınabilir, tutulabilir ve satılabilir.

(4) Kaydileştirme ve tahsisatların kayıtlarının tutulmasına ilişkin usul ve esaslar, İşlem Kayıt Sistemi ile söz konusu teminat sözleşmesinin kaydedilmesine ilişkin kurallar bu Kanun, çıkarılacak yönetmelik ve Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca Sermaye Piyasaları Kurulunun tavsiyesini alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak tebliğ ile düzenlenir.

Açık artırma

MADDE 29 – (1) Borsa İstanbul, açık artırma sürecinin organizasyonunu ve piyasa işletmecisi görevlerini yerine getirmekle yükümlüdür. İlgili kuruluş, mevcut satın alma usullerini ve süreçlerini kullanarak tahsisatlar için açık artırma düzenler.

(2) Borsa İstanbul, aşağıda belirtilen faaliyetleri yürütür:

- a) Bakanlıkça belirlenen miktarda tahsisat için açık artırma düzenlemek;
- b) Açık artırma gelirlerini almak ve dağıtımını yapmak.

(3) Açık artırmaların düzenlenmesi, açık artırma gelirlerinin dağıtımı, uygulanması, açık artırma usulleri, azami teklif miktarı ve tahsisat piyasalarının şeffaflığını ve güvenilirliğini sağlamak üzere gerekli görülecek diğer düzenleyici tedbirlerle ilgili diğer kurallar, Sermaye Piyasası Kurulu'nun tavsiyeleri alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak tebliğle düzenlenir.

(4) Borsa İstanbul, açık artırma kurallarını, teklif verenlerin piyasa davranış kurallarını, sözleşme düzenlemelerine ilişkin şablonları, açık artırmaların izlenmesine yönelik iç kuralları ve teklif verenlerle kurulan ilişkilere yönelik kuralları, tüm açık artırma katılımcılarının adil şekilde ve ayrımcılığa uğramadan açık artırmalara katılabilmesini, bu şekilde muamele görmesini ve piyasa bozucu faaliyet yasağının gerekliliklerini sağlayacak şekilde uygular.

(5) Borsa İstanbul, piyasa bozucu faaliyetleri Bakanlığın yanı sıra Sermaye Piyasası Kuruluna bildirir.

(6) Başvuru sahiplerinin açık artırmaya kabulüyle ilgili itirazları, açık artırmaya kabul edilen katılımcıların veya açık artırmaya katılım başvurusu reddedilenlerin, iptal edilenlerin veya askıya alınanların itirazlarının değerlendirilmesi için yürütülecek bir inceleme mekanizması kurulur. Söz konusu mekanizmaya ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak tebliğ ile düzenlenir.

Piyasa denetimi

MADDE 30 – (1) Sermaye Piyasası Kurulu, emisyon piyasalarındaki işlemleri izlemek, bu Kanun ve Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca piyasa bozucu faaliyetler veya piyasa dolandırıcılığına karşı önlemler almak ve tedbirler uygulamak amacıyla piyasayı denetlemekle görevlidir. Sermaye Piyasası Kurulu, piyasa bozucu faaliyet veya piyasa dolandırıcılığı iddiaları hakkında Bakanlıktan ve/veya EPDK'dan ön değerlendirme talep edebilir.

(2) Sermaye Piyasası Kurulu aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Piyasa İşletmecisi Borsa İstanbul hakkında rapor düzenlemek,

b) Emisyon piyasasındaki işlemlerin izlenmesi,

c) Raporların değerlendirilmesi,

ç) Soruşturma süreçlerinin yürütülmesi gibi uygulamaya yönelik tedbirlerin alınması, kararların ve gerekli hallerde bu Kanunun 34 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasına göre gerekli yaptırımların uygulanması,

d) Ortak ihtisas alanına giren konularda veya EPDK'nın görüşünün gerekli olduğu durumlarda EPDK ile irtibat kurulması.

(3) Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili Tebliğler, düzenlemeye tabi emisyon tahsisat piyasası olarak yetkilendirilen bir açık artırma platformundaki açık artırmaya ilişkin yahut emisyon tahsisatlarıyla ilgili açık artırmaya tabi diğer ürünlere ilişkin teklifler dahil olmak üzere, bunlara ilişkin tüm işlemler için geçerlidir. Sermaye Piyasası Kanunu'nda alım satım emirlerine atıfta bulunan tüm gereklilikler ve yasaklar, emisyon tahsisatlarına ilişkin bu teklifler için de geçerli olacaktır.

(4) Sermaye Piyasası Kanunu, ilgili Tebliğler ve bu Kanun arasında bir uyumsuzluk olması durumunda, bu Kanun hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Yaptırımlar

BİRİNCİ KISIM

Denetim ve Uyarı Bildirimi

Denetim

MADDE 31 – (1) Bu Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Borsa İstanbul ve 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca Sermaye Piyasası Kurumu tarafından yerine getirilecek görevler saklı olmak üzere, bu Kanun kapsamındaki işletmeci, işletme, faaliyet ve varsa tesisin inceleme ve denetimi Bakanlık tarafından yapılır. Bakanlık, denetimi bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yapabilir veya bu kuruluşlara yetki devretmek suretiyle yaptırabilir. Denetime ilişkin hususlar, Bakanlık tarafından çıkarılacak tebliğ ile düzenlenir.

Uyarı bildirimi

MADDE 32 – (1) Bu Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerini ihlal eden ve ihlal etme ihtimali olan işletmeciye, Bakanlık tarafından, 34 üncü ve 35 inci maddelerinde tanımlanan cezaların uygulanmasından evvel, uyarı bildirimi iletilir.

(2) Uyarı bildiriminde,

a) Konuyla ilgili Bakanlık görüşüne,

b) İhlal teşkil eden veya ihlal ihtimalini doğuran hususlarına yönelik açıklamaya,

c) ihlalin giderilmesi veya oluşmamasını sağlamak için yapılması gereken iş ve işlemlere,

ç) Bu iş ve işlemlerin yerine getirilmesi için verilen süre gibi, hususlara yer verilir.

(3) Uyarı Bildiriminde bulunulan işletmeci, belirtilen süre içinde ilgili bildirim gerekliliklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Uyarı Bildiriminde belirtilen süre içinde, uyarı bildirim gerekliliklerinin yerine getirilmemesi halinde, diğer mevzuatlarda belirtilen yaptırımlar saklı olmak üzere, bu Kanunun 34 üncü maddesinin 9 uncu fıkrasında öngörülen yaptırımlar uygulanır.

(5) Bakanlık, ilgili işletmeciye ikinci bir bildirimde bulunarak, uyarı bildirimini geri çekebilir.

İKİNCİ KISIM

Yaptırımlar ve Yaptırımların Uygulanmasına İlişkin Usuller

Yaptırımların uygulanmasında yöntem

MADDE 33– (1) Bu Kanunun ve ilgili mevzuatların ihlal edilmesi durumunda, Bakanlık sorumlu işletmeciye, düzenlemeye tabi faaliyetlerin tek bir tesiste gerçekleşmesi halinde tesis bazında; düzenlemeye tabi faaliyetlerin birden fazla tesiste gerçekleşmesi halinde her bir tesis bazında; faaliyetlerin tesis dışında gerçekleşmesi halinde faaliyet bazında yaptırım ve cezalar uygulanır.

İdari nitelikteki cezalar

MADDE 34 – (1) Teslim edilmesi gereken sera gazı emisyon raporunun zamanında Bakanlık'a sunulmaması durumunda, Bakanlık ve/veya sistemin işletilmesiyle ilgili olarak Bakanlık tarafından yetkilendirilen kamu kuruluşu, İşlem Kayıt Sistemindeki hesaplarda yer alan tahsisatların, tahsisat sahibi dışındaki üçüncü gerçek ve tüzel kişilere aktarılmasını bloke edebilir. Sorumlu işletmecinin İRD düzenlemelerinin gerekliliklerine uygun olarak Bakanlık'a rapor veya emisyon tahminlerini sunmasına müteakiben ilgili blokaj kaldırılır.

(2) Hesap blokajına karşı yapılan itirazlar, blokajın icrasını durdurmaz.

(3) Bilgi suiistimali, gizli bilgilerin yasa dışı olarak açıklanması veya piyasa dolandırıcılığı, tahsisat açık artırmalarına ilişkin bilgi suiistimali veya piyasa dolandırıcılığı gibi ihlallerde, ihlalin verdiği zarar veya yarattığı tehlike gözetilerek Sermaye Piyasası Kurulu tarafından aşağıdaki idari yaptırımlardan biri uygulanır;

a) İlgili tarafların mesleki statüsünün en fazla bir (1) yıla kadar geçici olarak askıya alınması,

b) [*] aşmayan tutarda orantılı mali yaptırım,

c) Muhasebe kayıtları, ekonomik ve mali belgelere erişim sağlanmasına engel olunması durumunda, yıllık cironun %3'ünü geçmeyecek bir miktarda yaptırım ve ihlalin tekrarlanması durumunda yaptırım miktarının %5'e kadar artırılması,

ç) Diğer hükümlerin yerine getirilmemesi veya piyasa bozucu faaliyet gerekliliklerinin ihlali durumunda vergiler hariç yıllık cironun %...'ini geçmeyecek miktarda yaptırım ve ihlalin tekrarlanması durumunda yaptırım miktarının % ...'a kadar artırılması,

Sermaye Piyasası Kurulu, mali yaptırımlarda uygulanacak oranı belirlerken, ihlalin süresi ve sıklığı dahil olmak üzere zarar veya tehlikenin ciddiyeti, kâr tahakkuku ve/veya uğranan zarar ya da istikrar ve toptan satış piyasalarına duyulan güven üzerindeki etkileri gibi diğer olumsuz etkileri, işletmecinin davranışı ve daha önce mevzuata uyup uymadığını

gösteren kayıtları, işletmecinin içinde bulunduğu durum gibi her bir olayın özel koşullarını ayrıca değerlendirir.

Bu fıkra kapsamında verilen cezalarda sorumluluk, işletmeci özel hukuk tüzel kişi ise, tüzel kişinin yöneticisi veya yöneticilerine; gerçek kişi veya kişilerse bu gerçek kişi veya kişilere; kamu kurum ve kuruluşuysa bilgi sunma ve belgelendirme yükümlülüklerini yerine getirmekle görevli gerçek kişi veya kişilere aittir.

(4) Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak;

a) Sera gazı emisyonu izleme planını sunmayanlara veya süresi içerisinde güncellemeyenlere 48.000 Türk Lirası,

b) Doğrulanmış sera gazı emisyonu raporunu süresi içerisinde sunmayanlara 36.000 Türk Lirası idarî para cezası verilir.

(5) Faaliyetleri emisyon iznine tabi olan işletmecilerin, sera gazı emisyon izni almadan faaliyet göstermesi veya süresi biten veya iptal edilen emisyon izni ile faaliyetlerine devam etmesi durumunda, sorumlu işletmeciye [*] Türk Lirası idari para cezası verilir.

(6) Emisyon ticareti sistemine ilişkin yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak yeterli miktarda tahsisat tesliminde bulunmayan işletmeciye, teslim edilmeyen her bir tahsisat için [*] Türk Lirası tutarında emisyon aşım cezası adı altında idari para cezası verilir. Ancak Bakanlıkça tahsisatın teslim edilmesinin gerekli olduğu yıla ilişkin emisyon aşım cezası uygulanmadan önce; tahsisatını teslim etmeyen işletmeci tarafından,

a) Bakanlığa, teslimatın yapıldığı yıla ait rapora dahil edilmeyen, raporlanması gereken yıllık emisyonların bulunduğu bildirilirse,

b) Bakanlık'tan söz konusu yıla ait raporlanacak emisyon miktarının tespit etmesi talep edilirse,

c) Raporlanacak emisyon miktarına denk miktarda tahsisat teslim edilirse,

Her yıl 30 Mayıs tarihine kadar raporlanmayan emisyonlarla ilgili olarak teslim edilmeyen her bir tahsisat için [*] Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

(7) Bakanlık'ın, faaliyetlerini yürütebilmesi için gerekli görülen bilgi, veri ve belge taleplerini yerine getirmeyen zamanında veya gerektiği yerine getirmeyen işletmeciye, Bakanlık tarafından [*] Türk Lirası tutarında idari para cezası uygulanır. İşletmeciye ayrıca ceza bildirimini iletilmesine müteakiben, bilgi sunma gerekliliklerine uymadıkları her gün için ilave [*] Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Bu kapsamda uygulanacak ilave cezanın üst sınırı [*] Türk Lirasıdır.

(8) Yükümlülüklerin yerine getirilmesinde makamlara kasten veya taksirle yanlış veya yanıltıcı bilgi ve belge sunan ve/veya yanlış ve yanıltıcı beyanda bulunan işletmeciye Bakanlık tarafından [*] TL tutarında idari para cezası uygulanır.

(9) Uyarı bildirimini ve veri, bilgi ve belge sunma yükümlülüklerini yerine getirmeyen veya zamanında yerine getirmeyen veya gerektiği şekilde yerine getirmeyen işletmeciye [*] Türk Lirası tutarında idari para cezası verilir ve ceza bildirimini kendilerine iletilmesine müteakiben, uyarı bildirimini gerekliliklerine uymadığı her gün için ilave [*] Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Uygulanacak ilave cezanın üst sınırı [*] Türk Lirası'dır.

(10) Bu Kanunda belirtilen idari para cezasından, idari para cezasına konu fiilin gerçekleştiği tarihte faaliyeti gerçekleştiren ve/veya tesisi işleten işletmeci sorumludur. İşletmecinin işletmeyi sınırlı aynı hak tesisi veya kira ile devralmış olması halinde, işletme sahibi, işletmeciyle birlikte müteselsilen sorumludur. İşletme sahibi idari para cezasını ödedikten sonra işletmeciye rücu edebilir.

(11) Tahsisat teslim yükümlülüğünü yerine getirmeyen tesis işletmecisinin telafi yılında raporlaması gereken toplam yıllık emisyon miktarının, işletmecinin söz konusu

gerekliliği yerine getirmediği yılda raporlanması gereken emisyon miktarı kadar arttığı kabul edilir.

(12) Para cezası uygulanmasını gerektiren birden fazla faaliyet olması durumunda, bu ihlaller arasında bağlantı bulunduğu takdirde en yüksek cezayı gerektiren ihlale ilişkin para cezası uygulanır; ihlaller bağlantılı değilse her bir ihlal için faaliyet ve/veya tesis bazında ayrı para cezası uygulanır.

(13) Bu maddede belirtilen idari para cezaları, ilgili para cezasını ödeyen işletmeciye ait işletmenin mali tablolarına maliyet kalemi olarak dahil edilemez.

(14) Bu maddede belirtilen idari para cezaları, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu kapsamında öncelikli olacaktır.

Adli nitelikteki cezalar

MADDE 35 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında, bu Kanunun [*] ve [*] inci maddelerinde ve diğer ilgili mevzuatlarda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesinde makamlara yanlış ve yanıltıcı bilgi sağlayan, yanlış ve yanıltıcı bilgileri kullanan veya yayınlayanlara 26/9/2009 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun sahtecilik ile ilgili hükümleri uygulanır.

Bu fıkra kapsamında verilen cezalarda sorumluluk, işletmeci özel hukuk tüzel kişi ise, tüzel kişinin yöneticisi veya yöneticilerine; gerçek kişi veya kişilerse bu gerçek kişi veya kişilere; kamu kurum ve kuruluşuysa bilgi sunma ve belgelendirme yükümlülüklerini yerine getirmekle görevli gerçek kişi veya kişilere aittir.

(2) Açık Artırmada Bilgi Suiistimali ve Piyasa Dolandırıcılığı, bilgi suiistimali kapsamında değerlendirilmekte olup, bu suiistimal faaliyeti sayesinde kendisi veya başka bir kişi için menfaat sağlayan,

- a) İşletme yöneticilerine,
- b) İşletmede pay sahibi olmaları itibarıyla söz konusu bilgilere sahip olan kişilere,
- c) İşlerinin, mesleklerinin ve görevlerinin yerine getirilmesi itibarıyla söz konusu bilgilere sahip olan kişilere,
- ç) Söz konusu bilgileri suç işleyerek elde eden kişilere,
- d) Sahip oldukları bilgilerin bu paragrafta belirtilen nitelikleri taşıdığını bilen veya bilmesi gereken kişilere,

Sermaye Piyasası Kanununun 106 ncı ve 107 nci maddelerinde belirtilen suçlardan 5 yıla kadar hapis veya adli para cezası uygulanır. Bu suçtan ötürü verilecek adli para cezası elde edilen menfaatin iki katından az olamaz.

(3) Bu Kanunda açıkça gösterilen haller haricinde, bilgi sunma ve belgelendirme yükümlülükleri kapsamında sunulan veri, bilgi ve belgeler gizliliği esastır. Bu maddenin ihlali halinde 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 18 inci maddesindeki ve Türk Ceza Kanunu'nun 239 uncu maddesindeki hükümleri uygulanır.

Fiillerin tekrarı

MADDE 36 - (1) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, bu cezaların verilmesini gerektiren fiillerin işlenmesinden itibaren [*] yıl içinde birinci tekrarında bir kat, sonraki tekrarında iki kat artırılarak verilir.

(2) Fiilin bir takvim yılı içerisinde, üçten fazla tekrarlanması halinde, faaliyetin tesiste geçmesi halinde tesisin kısmen ve/veya tamamen geçici olarak kapatılmasına; faaliyet tesiste geçmiyorsa faaliyetin en az [*] aylık süreyle durdurulmasına karar verilir. Her halükarda, tesisin kısmen veya tamamen geçici olarak kapatılması veya faaliyetlerin durdurulması kararı,

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında işletmede çalışan işçilerin özlük haklarından yararlanmasına engel olmaz. Tesislerin kısmen veya tamamen geçici olarak kapatılması veya faaliyetlerin durdurulması kararı İcra ve İflas Kanunu kapsamında icra ve iflas işlemlerini durdurmaz.

(3) İdari para cezası verilmesini gerektiren fiilin, aynı takvim yılı içerisinde, işletmeci tarafından, beşinci kez tekrarlanması halinde işletmecinin Sera Gazı Emisyon İzni iptal edilir.

İdari yaptırımda yetki

MADDE 37 – (1) Bu Kanunun 34 üncü maddesinde öngörülen idarî yaptırım kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir.

(2) Bu Kanunun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen idarî yaptırım kararlarını verme yetkisi Sermaye Piyasası Kuruluna aittir.

(3) Bu Kanun uyarınca uygulanacak idari para cezalarına karşı açılacak olan davalar, idari yaptırım kararını veren merciye karşı açılır.

İdari yaptırımların uygulanması, tahsil usulü ve itiraz

MADDE 38 – (1) Bu Kanunda öngörülen idarî yaptırımların uygulanmasını gerektiren fiillerle ilgili olarak verilen idarî yaptırım kararı, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre idarî yaptırım kararını veren merci tarafından ilgiliye tebliğ edilir. Tebligat metninde idarî yaptırım kararına karşı başvurulabilecek kanun yolları, mercileri ve süreleri açıkça belirtilir.

(2) İdari para cezaları, idari yaptırım kararının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

(3) İdari yaptırım kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde idare yargıda dava açılabilir. Dava açılması idarece verilen cezanın tahsilini durdurmaz.

(4) İdari yaptırım kararına karşı yapılan itirazın başvuru lehine sonuçlanması durumunda, uğranılan zararın tazmini talep edilebilir.

(5) Bu Kanunda öngörülen idarî yaptırımların uygulanmasını gerektiren fiillerle ilgili olarak verilen idarî yaptırım kararı, verilen idarî para cezasının bir aylık süre içinde ödenmemesi ve idari yaptırım kararının kesinleşmesi hâlinde, idarî para cezası 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Diğer kanunlarda belirtilen cezalar

MADDE 39 – (1) Bu Kanunda yazılı fiiller hakkında uygulanacak idari nitelikteki cezalar, diğer kanunlarda bu fiiller için belirtilen cezaların uygulanmasını engellemez.

ALTINCI BÖLÜM Çeşitli Hükümler

MADDE 40 – (1) Bu Kanunda ve ilgili yasalarda hüküm bulunmayan durumlarda, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır. Çevre Kanunu, ilgili Yönetmelik ve Tebliğler ile bu Kanun arasında bir uyumsuzluk olması durumunda, bu Kanun uygulanır.

MADDE 41 – (1) İdari para cezaları, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır.

Veri güvenliği

MADDE 42 - (1) Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki verilerin, bilgi ve belgelerin aksi belirtilmediği sürece gizliliği esastır. Bakanlık, bu verilerin Kanun'da ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen amaç dışında kullanılmaması için her türlü önlemi alır ve verilerin bulunduğu ortama yetkisiz kimselerin fiziksel veya elektronik yollarla erişiminin engellenmesi için gerek duyulan güvenlik sistemlerini belirler ve kullanır.

Gelirlerin kullanımı, muafiyet ve istisnalar

MADDE 43 – (1) Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarının yüzde [*] si ile tahsisatların açık arttırmaya çıkarılmasından elde edilen gelirlerin en az yüzde [*] si, iklim değişikliğiyle mücadele çerçevesinde sera gazı emisyonlarını azaltmak, Türkiye'deki iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamak, iklim değişikliği etkilerinin azaltılmasına ve bunlara uyum sağlamaya yönelik araştırma ve geliştirme çalışmalarına kaynak sağlamak, bu çerçevede yeni teknolojilerin ülkemizde geliştirilmesini ve uygulanmasını teşvik etmek, Türkiye'nin yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği hedeflerine katkıda bulunmak, ormanlık alanların yok olmasını önlemek ve ormanlık alanları artırmaya yönelik tedbirler almak, düşük emisyonlu ve toplu taşıma araçlarına geçişi teşvik etmek, iklim değişikliğine uyum ve azaltım faaliyetlerinin desteklemesi için hibe ve destek vermek gibi iklim değişikliğiyle ilgili hususların finansmanı için kullanılır. Bu faaliyetlerden elde edilecek gelirin dağılımı ve nasıl kullanılacağına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelik ve/veya tebliğ ile düzenlenir. Bu Kanun uyarınca yapılacak çalışmalarla ilgili harcamaları karşılamak ve diğer iklim değişikliğine ilişkin faaliyetlerde kullanılmak üzere, Bakanlık bütçesine, genel bütçeye gelir kaydedilecek idarî para cezaları karşılığı gerekli ödenek öngörülür.

Sayıştay denetimi

MADDE 44 – (1) İklim Değişikliğinin finansmanına yönelik mali işlemler Sayıştay denetimine tâbidir. Sayıştay'ın denetimine ilişkin rapor, Cumhurbaşkanlığına ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Bildirim

MADDE 45 – (1) Yetkili Mercî tarafından bu Kanuna uygun olarak yapılacak her türlü tebligat Tebligat Kanunu'nun hükümlerine tabidir. İlan yoluyla yapılan tebligatlar Resmi Gazete'de yayımlanır.

Vergiler ve harçlar

MADDE 46 – (1)

Tadil edilen ve mülga hükümler

MADDE 47 – (1)

Atıflar ve ikincil mevzuat

MADDE 48 – (1) [*] dahilinde, Çevre Kanunu'nun bu Kanun ile ilga edilen hükümlerine yapılan atıflar, bu Kanun'un ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

(2) Bu kanunda aksi belirtilmemiş ise, işbu Kanun'da belirtilen ve yürürlüğe girmesi gereken yönetmelik ve tebliğler, bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde düzenlenir ve yürürlüğe konur. Söz konusu yönetmelik ve tebliğler yürürlüğe girene kadar, mevcut yönetmelik ve tebliğler ile birlikte genel düzenleyici nitelik taşıyan mevzuatlar bu Kanun'a göre uygulanmaya devam eder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kanunun 8 inci maddesinde düzenlenen ülke çapındaki sera gazı emisyonu azaltım hedefinin ilki 2021-2030 dönemi için belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 2 - Pilot uygulama döneminde, Bu Kanununun 33 üncü maddesi ve 34 üncü maddesinin onuncu fıkrası doğrultusunda ve Geçici 1 inci Maddesine göre cezalar yarı yarıya uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

MADDE 49 – (1) [*] bu Kanun'a göre çıkarılacak yönetmelik ve tebliğlerin yayımlanmasının ardından yürürlükten kalkacaktır.

Yürürlük

MADDE 50 – (1) Bu Kanun, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51 – (1) Bu Kanunun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.